

8

Experiment gesloten coffeeshopketen

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Regels inzake een uniform experiment met teelt en verkoop van hennep en hasjiesj voor recreatief gebruik in een gesloten coffeeshopketen (Wet experiment gesloten coffeeshopketen) (34997);**

en van:

- de brief van de minister voor Medische Zorg en Sport d.d. 11 april 2019 inzake aanbieding van de voorhang van het ontwerpbesluit experiment gesloten coffeeshopketen (34997, letter D);

en van:

- Ontwerpbesluit experiment gesloten coffeeshopketen (met nota van toelichting).

De voorzitter:

Dames en heren, we stellen voor om het debat te hervatten. We zijn nog in afwachting van de minister van Justitie en Veiligheid, maar we hebben een beetje een strakke agenda, dus we hopen dat hij zo binnenloopt.

De beraadslaging wordt hervat.

De voorzitter:

Ik zet even de stemmingsbel aan in verband met de maidenspeech van mevrouw Bezaan.

Ga uw gang, mevrouw Bezaan

Mevrouw **Bezaan** (PVV):

Dank u, voorzitter. Laat ik beginnen met de heren Van Wely, Dittrich en Janssen namens de PVV-fractie van harte te feliciteren met hun maidenspeech. Dit geldt uiteraard op voorhand ook voor de heren Meijer en Recourt.

Voorzitter. We bespreken vandaag de Wet experiment gesloten coffeeshopketen. Dit wetsvoorstel beoogt de regulering van cannabis. Er is de afgelopen jaren al veel gezegd en geschreven over dit onderwerp. De wet komt er in het kort op neer dat de overheid eigenhandig een bij wet verboden product zelf gaat produceren op een soort van overheidsplantages, waar de allerbeste wiet en hasj geproduceerd wordt, om zo ervaring op te doen met het decriminaliseren van de levering aan coffeeshops.

Wij zien helemaal niets in dit experiment. Het nog altijd accurate rapport van de commissie-Van de Donk concludeerde dat de Nederlandse productie vooral voor de buitenlandse markt en juist niet voor de coffeeshops bestemd is. Wij vinden het dan ook volstrekt onzinnig dat het experiment in het leven is geroepen vanwege de problemen omtrent veiligheid en criminaliteit binnen het huidige gedoogbeleid. Drugs en criminaliteit zijn en blijven twee handen op een buik. Dit experiment gaat daar niets aan veranderen.

Het gedoogbeleid is niets anders dan falend beleid. De Partij voor de Vrijheid vindt het dan ook volstrekt onverantwoord dat de overheid nu zelfs verder wil gaan, verder op de weg

van de selectieve omgang met eigen wet- en regelgeving, verder op de weg van het blijven normaliseren van drugs. Want daar hebben we het inmiddels over. Nederland is ongeveer het enige land ter wereld waar onderscheid gemaakt wordt tussen softdrugs en harddrugs, maar we kunnen amper nog spreken over softdrugs. Het THC-gehalte van softdrugs is sinds 1976 van 0,4% naar bijna 20% gestegen met alle gevolgen van dien voor de verslavende werking en de volksgezondheid. Mijn collega van het CDA noemde dat net ook al.

Een overheid moet betrouwbaar zijn, het beste in zijn burgers naar boven halen en er geen beleid op na houden dat tegenstrijdig is of zelfs ronduit hypocriet. Erken dat het gedoogbeleid niet werkt; tuig niet een of ander experiment op om maar niet met het eigen falen geconfronteerd te worden. Decennialang is onze jeugd opgegroeid met het idee dat cannabisgebruik een onschuldig gebeuren is. De overheid staat het toch toe? Ouders hebben lijdzaam moeten toezien hoe eenvoudig drugs te verkrijgen zijn. De gevolgen van dit beleid zijn niet te onderschatten. De website van de stichting Moedige Moeders laat het leed dat gepaard gaat met het gebruik van drugs, op indringende wijze zien.

Uit onderzoek blijkt dat 75% van de Nederlandse bevolking een variant van het gen 5-HTT heeft. Dit gen maakt gevoelig voor depressies. Het gebruik van cannabis versterkt deze symptomen. Daarnaast blijkt uit wereldwijd onderzoek dat met name jongeren die voor hun zeventiende levensjaar cannabis gebruiken, anderhalf keer zo veel kans maken om depressief te worden als anderen die dit nooit gebruikt hebben of hiermee na hun zeventiende levensjaar zijn begonnen.

Helaas mag mijn familie zich inmiddels scharen onder de groep van ervaringsdeskundigen. Vorig jaar is mijn 15 jaar oude neefje Quintus overleden. Quintus was een lekker jong met zijn hele leven nog voor zich. Op een gegeven moment begon hij stiekem te blowen en uiteindelijk, bleek later, zelfs zeer regelmatig. Het hoe en waarom doen nu niet ter zake, feit is dat Quintus depressief gedrag begon te vertonen. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in de beëindiging van zijn nog jonge leven. Ik hoop u hopelijk niet uit te leggen wat een impact dit gehad heeft op mijn familie en met name op de vader en moeder van Quintus. Zij verloren hun enige kind.

Voorzitter. Kinderen zouden hier niet aan moeten worden blootgesteld. Levens worden verwoest, gezinnen kapotgemaakt, maar de overheid wil dat dus nog verder faciliteren door een grotere rol binnen de cannabisindustrie op zich te nemen. De Partij voor de Vrijheid is altijd tegen de regulering van cannabis geweest. Wij zien dat het huidige gedoogbeleid de normalisering van drugsgebruik heeft versterkt en de problemen met drugscriminaliteit op ernstige wijze heeft vergroot. Dit experiment zal dan ook amper tot geen effect hebben op de decriminalisering van de levering aan coffeeshops.

Naast het produceren van staatswiet gaat de overheid binnen de deelnemende verkooppunten van deze staatswiet actief pleiten voor het verminderen of zelfs voorkomen van het gebruik van cannabis. Niet logisch, voorzitter. Eerder zeer inconsequent. Stop ermee voordat er straks weer amper een weg terug is. Kies voor een consequent beleid van actieve ontmoediging.

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel. Blijft u even staan, mevrouw Bezaan. Hartelijk gelukgewenst met uw persoonlijke maidenspeech. Staat u mij toe om iets van uw achtergrond te schetsen.

Na uw studie aan de Hoge Hotelschool van Maastricht bent u Nederlands recht gaan studeren, eerst een jaar aan de Universiteit van Maastricht, daarna aan de Universiteit van Amsterdam, de stad waar u bent geboren.

Als jurist heeft u bij meerdere bedrijven gewerkt, waaronder Holland Master Ships Beheer B.V. Momenteel werkt u bij MAQSfood International B.V. Zoals de naam al zegt, is dat bedrijf werkzaam in de voedingsmiddelenindustrie. U zegt over uw werk: "Ik houd van de inhoud en verafschuw onnodige regel- en wetgeving die niet aansluit op de praktijk".

Naast uw werk als bedrijfsjurist bent u bestuurder bij enkele besloten vennootschappen, onder andere op het gebied van vastgoedexploitatie. Als inwoner van Blaricum zat u in de redactie van het dorpsblad met de poëtische naam Hei & Wei, met een korte "ei", passend bij de naam van de streek waarin het dorp ligt.

Enige jaren was u eigenaar van het bedrijf Spiribiza dat retreats op Ibiza verzorgde met aandacht voor het welzijn van brein, lichaam en geest. U volgde daarvoor ook cursussen op het gebied van parapsychologische wetenschappen, psychic science, aan het Arthur Findlay College in het Verenigd Koninkrijk.

Sinds 2015 bent u volksvertegenwoordiger namens de Partij voor de Vrijheid. U werd toen Statenlid én fractievoorzitter van de PVV in de provincie Noord-Holland. In maart 2019 bent u opnieuw gekozen in de Provinciale Staten en drie maanden later als lid van de Eerste Kamer.

Uw motto is: "Wie strijdt kan verliezen, maar wie niet strijdt heeft al verloren." Het strijdtoneel van vandaag is de plenaire vergadering van de Eerste Kamer. U heeft zojuist de eerste stappen daarop gezet. Ik wens u succes bij het vervolg. Nogmaals hartelijk welkom.

Dan geef ik nu het woord aan de heer Meijer.

De heer Meijer (VVD):

Mevrouw de voorzitter. Ik sluit me natuurlijk namens de VVD-fractie aan bij de felicitaties aan degenen die een maidenspeech hebben gehouden: de heer Van Wely, de heer Janssen, de heer Dittrich, mevrouw Bezaan net en de heer Recourt zo meteen, veel succes. Ook u, voorzitter, feliciteer ik met uw eerste dag als waarnemend voorzitter op deze plek.

Voor mij is het ook de maidenspeech, en wat een passend en uitdagend onderwerp voor een maidenspeech. Passend, omdat het mij de gelegenheid geeft het voorliggende wetsvoorstel mede te toetsen aan mijn nog vrij recent achter mij liggende bestuurspraktijk. Juist de combinatie van die praktijkervaring en wetgeving, daarbij mede toetsend op uitvoerbaarheid, is voor mij een van de redenen waarom

ik de Eerste Kamer zo waardevol vind. Niet alleen passend, ook uitdagend, omdat het onderwerp dat vandaag voorligt, uitlokt tot bredere beschouwingen. Dat bleek mij bij de voorbereiding in fractieverband. Dat bleek vorige week al bij de Algemene Politieke Beschouwingen, toen het al verschillende keren langskwam. En dat blijkt vandaag ook uit de bijdragen van diverse collega's.

Die bredere invalshoek is begrijpelijk. Sinds die ochtend van 18 september jongstleden waarop de advocaat Derk Wiersum werd geliquideerd, is de discussie over de aanpak van drugsgerelateerde criminaliteit in een andere fase beland. Het rapport De achterkant van Amsterdam en andere rapporten die vandaag hier geciteerd zijn, illustreren dat nog eens. Dat heeft zijn weerslag op de wijze waarop de VVD-fractie tegen het voorliggende wetsvoorstel aankijkt. In mijn fractie stond bij de bespreking niet zozeer de liberale invalshoek voorop en werd niet lacherig teruggekeken op eventuele eigen ervaringen met joints. In onze toets stond centraal hoe het voorgestelde experiment kan bijdragen aan de bestrijding van de met drugsgebruik en drugshandel samenhangende criminaliteit.

Mevrouw de voorzitter. Onze fractie heeft waardering voor de reactie van de minister van Justitie en Veiligheid op en sinds 18 september: een passende combinatie van ingehouden woede, betrokkenheid en daadkracht. In zijn recente brief over de contouren van een offensief tegen de georganiseerde criminaliteit wordt die lijn doorgetrokken. Daar kwam gisteren nog een extra incidenteel bedrag bij ter bestrijding van de ondermijnende criminaliteit. Het past ons niet nu met hem de gesuggereerde maatregelen in die brief door te nemen. Dat primaat ligt aan de overkant en daarover voert hij daar binnenkort ook verschillende debatten. Maar zeker ook gelet op de motie die de heer Rombouts heeft ingediend heeft, wil ik wel een paar dingen zeggen over wat ons toetsingskader is als eventuele maatregelen deze kant uit komen. Ook daarbij baseer ik mij op mijn eigen bestuurspraktijk, maar kijk ik met name in dit huis naar de uitvoerbaarheid.

Wat ons betreft staat bij die aanpak een integrale aanpak centraal. Het is niet alleen strafrechtelijk. Het is ook fiscaal, het is ook bestuursrechtelijk en het is nog veel breder. De heer Rombouts noemde verschillende andere branches die daarbij betrokken zijn. Ik ben zelf betrokken geweest bij de aanpak van de outlaw motorcycle gangs. Ik denk dat de minister kan zeggen dat door dat heel consequent breed aan te vliegen, daar toch voortgang is geboekt. De hele aanpak van de ondermijnende criminaliteit, die natuurlijk niet sinds 18 september in de steigers is gezet maar al langer loopt, is daarop gebaseerd.

Zo'n aanpak zal gepaard moeten gaan met begrippen als "continuïteit", "consistentie", "lange adem" en "verwachtingenmanagement". Deze problematiek los je niet binnen een paar jaar op met een project, maar vereist een brede en structurele aanpak. Wat dat betreft is het woord deltaplan in de motie van de heer Rombouts misschien op z'n plaats, hoewel we ook op dit punt voor inflatie moeten oppassen. Want voor je het weet is het ineens een topprioriteit.

De heer Rombouts vroeg om reacties op zijn motie. U kent ons toetsingskader en onze aanpak. Het lijkt wel een beetje op wat in de motie staat, maar ik wacht toch even de reactie van de minister af in hoeverre wat in de motie staat, van